



LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. + 370 706 64 845,

el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2025-

Nr.

Į 2024-12-11 Nr. S-3741

2024-12-11 Nr. SV-S-17

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio 2024 m. gruodžio 11 d. rezoliucija Nr. S-3741, ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2024 m. gruodžio 11 d. sprendimo Nr. SV-S-17 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1 ir 2 punktus, parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1050(4) ir Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 37¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1051(4)“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekte siūloma iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1050(4) ir Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 37¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1051(4) (toliau kartu – Įstatymų projektai), taip pat pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui juos tobulinti pagal Nutarimo projekte pateiktus pasiūlymus, kuriais numatomas laipsniškas valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių vadovų (toliau – įmonės vadovas) kadencijų skaičiaus ribojimo (ne daugiau kaip 2 kadencijų) atsisakymas, t. y. kad naujai skiriamiems ar renkiamiems įmonių vadovams kadencijų skaičiaus apribojimas neb būtų taikomas, o įmonių vadovams, kurie Įstatymų projektais siūlomų įstatymų įsigaliojimo metu (2025 m. liepos 1 d.) eitų pareigas, kadencijų apribojimas būtų taikomas toliau, kol jie pabaigs savo kadencijas, bet ne ilgiau, kaip iki 2028 m. sausio 1 d. Atitinkamai įmonės vadovas būtų vertinamas pasibaigus kiekvienam jo 5 metų darbo laikotarpiui, siekiant priimti sprendimą dėl jo tolesnio darbo kitą 5 metų laikotarpį.

Pažymėtina, kad Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo ir Akcinių bendrovių įstatymo nuostatos, kuriomis reglamentuotos vadovų 5 metų kadencijos ir kadencijų skaičius (ne daugiau kaip 2 kadencijos iš eilės), galioja nuo 2018 m. sausio 1 dienos. Šiuo reguliavimu buvo siekiama užtikrinti savalaikę įmonių vadovų kaitą, kadangi įstatymų pakeitimų priėmimo metu, pavyzdžiui, beveik pusėje tuo metu veikusių valstybės įmonių (34 iš 79) vadovų ėjo pareigas daugiau nei 10 metų, o ilgiausiai, t. y. daugiau nei 20 metų, valstybės įmonėms vadovavo 12 miškų urėdijų ir kelių priežiūros srityje veikiančių valstybės įmonių vadovų. Tačiau nurodyta situacija pasikeitė – miškų urėdijų ir kelių priežiūros srityje veikiančios valstybės įmonės konsoliduotos, vadovų, kurie dirba ilgiau, kaip 10 metų, yra tik du, o vidutinė šiuo metu dirbančių valstybės valdomų įmonių vadovų darbo trukmė yra 3 metai 8 mėnesiai. Todėl šiuo metu galiojantis reguliavimas artėja prie savo įgyvendinimo pasiekimo tikslo. Kartu atkreiptinas dėmesys, kad tiek Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas, tiek ir Akcinių bendrovių įstatymas įtvirtina galimybę bet kada atšaukti įmonės vadovą. Atitinkamas atleidimo pagrindas nustatytas ir Lietuvos Respublikos darbo kodekse, todėl kadencijų nustatymas

neįpareigoja kompetentingų kolegialių įmonių organų ar įmonės savininko teises įgyvendinančių institucijų atšaukti įmonės vadovą tik pasibaigus kadencijai.

Įstatymų projektais siūlomas maksimalaus kadencijų skaičiaus (ne daugiau kaip 2 kadencijų) atsisakymas iš esmės būtų teigiamas žingsnis įgyvendinant Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) Bendrovių valdysenos komiteto ir Valstybės nuosavybės ir privatizavimo praktikų darbo grupės siūlymus dėl įmonių vadovų atšaukimo kriterijų ir terminų apribojimų. EBPO Lietuvai rekomendavo didinti valdybų efektyvumą, įtraukiant didesnę nepriklausomų narių skaičių, tačiau pažymėjo, kad kadencijų ribų nustatymas yra žingsnis priešinga kryptimi, kadangi riboja valdybos autonomiją prižiūrint ir skiriant įmonių vadovus. Kaip parodė Lietuvos stojimo į EBPO peržiūros ataskaita (*accession review report*) 2018 metais ir įstojimo peržiūros (*post-accession review*) 2024 metais, Lietuva pasiekė didelę pažangą įgyvendinant EBPO rekomendacijas narių skyrimo į įmonių valdybas srityje ir įmonių valdybos tapo ženkliai efektyvesnės savarankiškai prižiūrėti, skirti ar atleisti įmonių vadovus.

Nutarimo projektas buvo pateiktas derinti Aplinkos ministerijai, Energetikos ministerijai, Finansų ministerijai, Teisingumo ministerijai, Susisiekimo ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, Žemės ūkio ministerijai ir Lietuvos bankui. Finansų ministerija, Susisiekimo ministerija ir Žemės ūkio ministerija pastabų nutarimo projektui neturėjo. Energetikos ministerija, Teisingumo ministerija ir Vidaus reikalų ministerija pateikė pastabų, į kurias atsižvelgta ir pagal jas patikslintas Nutarimo projektas suderintas darbo tvarka. Taip pat įvertinti gauti BALTIC INSTITUTE OF CORPORATE GOVERNANCE pasiūlymai, į kuriuos atsižvelgta patikslintame Nutarimo projekte. Aplinkos ministerija ir Lietuvos bankas pastabų ar pasiūlymų per nustatytą terminą nepateikė.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektą parengė Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Įmonių politikos departamento (direktorius Vaidotas Rudokas, tel. +370 640 92443, el. p. vaidotas.rudokas@eimin.lt) Valstybės valdomų įmonių politikos skyriaus (vedėja Laurentina Garbauskienė, tel. +370 657 05665, el. p. laurentina.garbauskiene@eimin.lt) patarėjas Arturas Čaplikas, tel. +370 640 92464, el. p. arturas.caplikas@eimin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 3 lapai.
2. Institucijų išvados, 19 lapų.

Ekonomikos ir inovacijų ministras

Lukas Savickas